

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Презиме, име једног родитеља и име	Лучић, Неђо, Данило
Датум и место рођења	04.01.1982. Бачка Паланка

Основне студије

Универзитет	Универзитет у Новом Саду
Факултет	Економски факултет у Суботици
Студијски програм	Финансије и рачуноводство
Звање	Дипломирани економиста
Година уписа	2001. година
Година завршетка	2005. година
Просечна оцена	8,53 (осам и 53/100)

Мастер студије, магистарске студије

Универзитет	Универзитет у Новом Саду
Факултет	Економски факултет у Суботици
Студијски програм	Финансије и банкарство
Звање	Магистар економских наука
Година уписа	2005. година
Година завршетка	2012. година
Просечна оцена	9,38 (девет и 38/100)
Научна област	Макроекономија
Наслов завршног рада	Монетарни ефекти финансирања буџетског дефицита

Докторске студије

Универзитет	Универзитет у Нишу
Факултет	Економски факултет
Студијски програм	Економија, модул: Макроекономија
Година уписа	2014. година
Остварен број ЕСПБ бодова	120
Просечна оцена	/

НАСЛОВ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Наслов теме докторске дисертације	Утицај корупције на економски раст
Име и презиме ментора, звање	др Марија Џунић, ванредни професор
Број и датум добијања сагласности за тему докторске дисертације	НСВ број 8/18-01-007/15-029 од 29.09.2015. године

ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Број страна	167
Број поглавља	4
Број слика (шема, графикона)	26
Број табела	25
Број прилога	2

**ПРИКАЗ НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КАНДИДАТА
који садрже резултате истраживања у оквиру докторске дисертације**

Р. бр.	Аутор-и, наслов, часопис, година, број волумена, странице	Категорија
1	<p>Lučić, D., Radišić, M., Dobromirov, D., Causality between corruption and the level of GDP, <i>Economic research</i>, 2016, 29 (1): 360-379.</p> <p><i>Рад представља истраживање односа између корупције и нивоа економске развијености. Полазећи од чињенице да однос између корупције и економског раста представља једну од често анализираних тема у друштвеним истраживањима, аутори дају детаљан преглед научних резултата о карактеру везе између ове две појаве и ипостатистичким правцима узрочности. У раду су анализирани досадашњи покушаји да се овај однос квантифицирају, уз истраживање могућности да се прецизно утврде рокови у којима се остварују најинтензивнији утицаји између ове две појаве. Полазећи од ипостатистичких истраживања, аутори дају предлог методологије за утврђивање у ком временском интервалу су интеракције између истражених појава најинтензивније.</i></p>	M23
2	<p>Lučić, D., Golubović, N., Džunić, M., Measuring corruption - key issues, data sources and the most commonly used indicators, <i>Facta Universitatis, Series: Economics and Organization</i>, 2016, 13 (1): 101-115.</p> <p><i>У раду се указује на основне методолошке проблеме и ограничења у мерењу корупције, уз преглед досадашњих истраживања из ове области. Корупција представља сложenu друштвену појаву са вишеструким неадекватним ефектима на друштвено-економску ефикасност. Из тог разлога, корупција је предмет истраживања различитих друштвених наука, чији је основни предуслов адекватно мерење корупције. С обзиром на то да корупцију није могуће директно мерити, мерење ове појаве заснива се на индиректним набљудама и субјективним перцепцијама. Кључни проблеми у мерењу корупције односе се на недостатак објективних података, грешке у мерењима и тешкоће у успостављању јасне везе између резултата мерења и ефективних политика борбе против корупције.</i></p>	M51
3	<p>Пјанић, М., Лучић, Д., Реформа пензијског система Србије у условима економско-финансијске кризе, 2012, <i>Анали Економског факултета у Суботици</i>, 28: 109-122.</p> <p><i>Предмет истраживања у овом раду је стање пензионе система и перспективе пензионе реформе у Србији у условима светске економске кризе. Најпре се указује на структурне проблеме пензионе система у Србији и анализирају се системски, политички, демографски и економски узроци кризе државног пензионе система. Као узроци проблема финансирања пензија наводе се економска криза, смањење броја запослених, ширење сиве економије, али и старење становништва и пораст броја пензионера. У другом делу рада указује се на могуће правце реформе пензионе система у Србији, по уледу на развијене европске привреде.</i></p>	M51
4	<p>Пјанић М., Лучић Д., Ефекти кризе на берзанско пословање у Србији и земљама региона, <i>Пословна економија</i>, 2011, 9: 227-246.</p> <p><i>У раду се анализирају ефекти светске финансијске кризе на финансијске системе земаља у транзицији. Указује се на то да је утицај кризе присутан индиректно преко оштећеног тржишта земаља у транзицији на међународно тржиште новца и капитала. Посебна пажња посвећена је анализи утицаја велике економске кризе на финансијско тржиште Србије, у смислу проблема ликвидности, одлива капитала, немогућности враћања кредитних, несигурности и неповерења између учесника на тржишту. У домаћем финансијском систему учешће банака са страним власништвом је високо, иако да задуживање банака у иностранству представља значајан извор финансирања домаће кредитне активности.</i></p>	M51

НАПОМЕНА: уколико је кандидат објавио више од 3 рада, додати нове редове у овај део документа

ИСПУЊЕНОСТ УСЛОВА ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације који су предвиђени Законом о високом образовању, Статутом Универзитета и Статутом Факултета.

ДА   **НЕ**

Кандидат Данило Лучић испуњава услове за оцену и одбрану докторске дисертације предвиђене Законом о високом образовању, Статутом Универзитета у Нишу и Статутом Економског факултета у Нишу. У складу са Стандардима и процедурама за обезбеђење квалитета у поступку уписа, организовања и завршетка докторских академских студија и израде и одбране завршног рада – докторске дисертације Економског факултета у Нишу, кандидат је уписао трећу годину докторских студија, на основу стеченог академског назива магистара економских наука, одговарајућих просечних оцена на основним и магистарским студијама и објављеним научним радовима из

области економских наука. Кандидат је изложио резултате истраживања у вези са пријавом теме докторске дисертације на два докторантска колоквијума и пријавио тему докторске дисертације (Одлука НСВ број 8/18-01-007/15-029 од 29.09.2015. године). Кандидат је Факултету поднео захтев за одређивање Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације, као и одговарајући број примерака урађене докторске дисертације.

Кандидат такође испуњава услове дефинисане Правилником о поступку припреме и условима за одбрану докторске дисертације Универзитета у Нишу. Као првопотписани аутор, кандидат има научни рад објављен у часопису са импакт фактором са SSCI листе, затим у часопису који издаје Универзитет у Нишу, као и радове у домаћим часописима категорисаним од стране министарства надлежног за науку.

ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кратак опис појединих делова дисертације (*go 500 речи*)

Докторска дисертација, поред увода, закључка и листе референци, садржи четири логички повезана поглавља, од којих се прва три односе на установљивање теоријских оквира истраживања, док је у четвртом описан поступак и представљени резултати емпиријског истраживања.

Први део дисертације носи назив *Прејлед литературе и исцртајивачка ишћања*. У овом делу, исцрпно се анализирају кључна питања и систематизују резултати досадашњих истраживања о карактеру утицаја између корупције и економског раста, као и смеру узрочности, тј. утврђивању прецизне узрочно-последичне везе између ове две појаве. Указивањем на *лошћку заблуду о ефикасној корупцији*, у раду се истиче да корупција, иако понекад ефикасно средство за превазилажење бирократских процедура и неефикасности у *крајком року*, ствара основе за *дугорочне* поремећаје у алокацији ресурса и њихово нерационално трошење. Зато је посебна пажња посвећена испитивању како краткорочних односа између ове две појаве, тако и ефеката који се испољавају у средњем и дугом року. Овим се наглашава значај утврђивања прецизних временских периода након којих промене у нивоу корупције изазивају промене у реалним економским величинама.

Други део дисертације, под називом *Теоријски оквири анализе корупције*, почиње прегледом различитих приступа у дефинисању корупције. Анализа утицаја корупције на економски раст смешта се у оквир теорије јавног избора, где се корупција сматра извором економских неефикасности, а настаје као последица слабих институционалних ограничења. Користи се методолошки оквир односа између принципала и агента како би се анализирале интеракције између учесника у корупцијским трансакцијама, као и њихове реакције на подстицаје и ограничења из институционалног окружења. Овај део дисертације обухвата и идентификацију различитих типова корупције, у циљу испитивања начина на које појединачни типови корупције, укључујући различите актере, утичу на економску ефикасност. Коначно, анализирају се кључни методолошки проблеми у вези са мерењем корупције, као и предности и недостаци најчешће коришћених показатеља корупције.

Треће поглавље, *Корупција и економски раси – узајамни уишћаји и ирансмисиони механизми*, представља анализу механизма путем којих се остварују утицаји корупције на економски раст. Идентификацијом економских детерминанти корупције испитује се дејство економских чинилаца на распрострањеност корупције. Како је међузависност економског раста и корупције детерминисана деловањем бројних политичких и институционалних чинилаца, испитује се и улога институционалних фактора у обликовању односа између корупције и економског раста. Након тога, у оквиру ширих разматрања друштвених и економских последица корупције, предмет анализе су кључни трансмисиони механизми и канали утицаја корупције на економски раст. Идентификацијом канала путем којих корупција утиче на економску ефикасност (инвестиције, јавна потрошња, људски капитал, квалитет институција) утврђују се услови за испољавање њених ефеката у различитим временским периодима.

У четвртом делу представљено је самостално емпиријско истраживање усмерено на утврђивање временског периода у коме су узајамни утицаји корупције и економског раста најснажнији. Применом квантитативних метода обрађени су емпиријски подаци о корупцији и бруто домаћем производу на узорку од 40 земаља, за период од 15 година. Однос између корупције и бруто домаћег производа тестиран је у прецизно одређеним временским периодима (кратком, средњем и дугом року), применом методолошких инструмената којима се квантитативно може исказати у ком степену је смањење нивоа корупције праћено растом вредности бруто домаћег производа (и обрнуто). Представљени су резултати анализе, указано је на постојећа ограничења и правце будућих истраживања, као и на практичне импликације резултата.

ВРЕДНОВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Ниво остваривања постављених циљева из пријаве докторске дисертације (*go 200 речи*)

Циљ истраживања, дефинисан у пријави докторске дисертације, био је да се прецизно утврди временски оквир у коме су утицаји између корупције и економског раста најизраженији, тј. да се установи у ком року се промене у нивоу корупције најснажније одражавају на промене у нивоу економског раста. Иако у досадашњим истраживањима преовлађују чврсти докази о успоравајућем дејству корупције на економско напредовање, емпиријске студије које доказују негативне ефекте корупције на економски раст значајно се разликују по питању временских рокова у којима се такви ефекти могу очекивати. У том смислу, утврђивање односа између корупције и раста у различитим временским оквирима представља покушај да се разјасни присуство различитих резултата истраживања економских ефеката корупције. Прецизније, истраживање је усмерено на утврђивање варијација у ефектима корупције на економски раст, испитујући да ли ти ефекти зависе од временског периода у коме се анализирају.

Садржај и структура докторске дисертације прилагођени су основном циљу истраживања. Појединачни делови дисертације су у функцији испитивања постављених претпоставки, а применом одговарајућих метода теоријског и емпиријског истраживања, као и адекватних емпиријских података, добијени су научно засновани и проверљиви резултати. У дисертацији се указује на конкретне размере утицаја између корупције и економског раста у кратком, средњем и дугом року.

Вредновање значаја и научног доприноса резултата дисертације (go 200 речи)

Дисертација представља допринос релативно оскудним истраживањима временске димензије односа између корупције и економског раста. Полазећи од резултата досадашњих истраживања, на посебном узорку тестиране су варијације у економским ефектима корупције, у зависности од временског периода у ком се анализирају. Установљено је да су негативни ефекти корупције на економски раст најинтензивнији у интервалу дужине 6 до 10 година.

Утврђивањем временског периода у оквиру ког се манифестују ефекти корупције на економски раст, резултати доприносе постојећим теоријским расправама о односу између наведених појава. Резултати релативизују теорије које инсистирају на краткорочним утицајима корупције на економски раст и додатно поткрепљују претпоставке да су ефекти корупције на раст израженији у дужем временском периоду.

Практичне импликације резултата односе се на домен политике за борбу против корупције. Резултати истраживања представљају значајан инпут за креирање мера за борбу против корупције, али и полазну тачку за даља истраживања временских оквира у којима се одвијају интеракције између корупције и економског раста. Рокови прецизирани у овој анализи сугеришу да се ефекти мера усмерених на сузбијање корупције могу испољити са закашњењем од 6 – 10 година, тј. да се видљиви резултати у смислу економског раста могу очекивати након истека тог периода, под условом да су испуњени остали предуслови од којих зависи ефикасност анти-коруптивних мера.

Оцена самосталности научног рада кандидата (go 100 речи)

Кандидат је самосталним избором теме и постављањем истраживачких питања креирао оквир за израду докторске дисертације. Консултовањем релевантне литературе, креирањем базе података и предлагањем методологије за емпиријску анализу, кандидат је показао висок ниво самосталности у научном раду. Током свих фаза припреме и израде дисертације, кандидат је уважавао сугестије ментора и чланова Комисије. Након обављеног истраживања, кандидат је јасно указао на доприносе истраживања, постојећа ограничења као и правце будућих истраживања.

ЗАКЉУЧАК (go 100 речи)

На основу оцене резултата истраживања, научног доприноса и значаја дисертације, као и степена остварености постављених циљева и самосталности научног рада кандидата, Комисија констатује да је докторска дисертација одговарајућег квалитета и урађена у складу са Законом, Статутом Универзитета и Статутом Економског факултета у Нишу. Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију кандидата Данила Лучића под називом *Утицај корупције на економски раст* и предлаже Наставно-научном већу Економског факултета у Нишу да прихвати Извештај о оцени докторске дисертације и одобри њену јавну одбрану.

КОМИСИЈА

Број одлуке НСВ о именовању Комисије

НСВ број 8/18-01-006/18-052 од 10.07.2018. године

Датум именовања Комисије

Р. бр.	Име и презиме, звање		Потпис	
1.	Др Наташа Голубовић, редовни професор	председник		
	Општа економска теорија	Економски факултет у Нишу		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
2.	Др Марија Џунић, ванредни професор	ментор, члан		
	Општа економска теорија	Економски факултет у Нишу		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		
3.	Др Душан Павловић, ванредни професор	члан		
	Политичка економија и финансије	Факултет политичких наука у Београду		
	(Научна област)	(Установа у којој је запослен)		

Датум и место:

16.08.2018. године, Ниш